

§ 68

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Jenni Hjeltin ym. valtuustoaloitteesta koskien liityntäpysäköinnin periaatteiden valmistelun aloittamista

HEL 2023-012950 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsinki käynnistää valmistelun kaupunkitasoisten liityntäpysäköinnin periaatteiden valmisteluksi. Periaatteiden valmistelu käynnistetään kaupunkiympäristötoimialan toimesta vuonna 2024.

Vuoden 2023 maaliskuussa on valmistunut Helsingin seudun liikenteen (HSL) vetämänä Helsingin seudun liityntäpysäköinnin toimenpideohjelman päivitys. Toimenpideohjelma sisältää Helsingin liityntäpysäköintikohteet, ja Helsinki on ollut suunnitelman laadinnassa mukana.

Toimenpideohjelmassa esitetään liityntäpysäköintikohteiden nykyiset paikkamäärät (vuosi 2022) sekä tavoitteelliset paikkamäärät vuodelle 2030. Tavoitteelliset paikkamäärät perustuvat Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (HLJ 2015) asetettuun tavoitteeseen lisätä liityntäpysäköintiä seudullisesti merkittävillä liityntäpysäköintialueilla noin 6 000 autopaikalla ja noin 8 200 pyöräpaikalla vuoteen 2025 mennessä. Tavoitteessa on huomioitu jo päätetyt ja toteutettavat liityntäpysäköintipaikat. Liityntäpysäköinnin kysyntää tarkasteltiin myös liityntäpysäköintimallin avulla.

Autojen liityntäpysäköintipaikkojen kysyntä laski koronapandemian aikana. Nyt kysyntä on alkanut uudelleen kasvaa. Kysyntä voi kohdistua epätasaisesti eri alueiden välille. Lisäksi liityntäpysäköintitutkimuksen mukaan noin 12 % Helsingin liityntäpysäköintialueiden käyttäjistä eivät jatka matkaansa joukkoliikenteellä. Uuden toimenpideohjelman mukaan liityntäpysäköintipaikkojen kysyntää voi tasata maksullisuuden ja informaation avulla. Maksullisuus myös vähentää paikkojen väärinkäyttöä. Tiiviisti rakennetulla ydinalueella panostetaan pyörien liityntäpysäköintiin.

Liityntäpysäköintilaskennat tehdään kahden vuoden välein. Viimeisimmät laskennat ovat vuosilta 2021 ja 2023. Autojen liityntäpysäköinnin keskimääräiset käyttöasteet koko Helsingin osalta olivat vuonna 2019, 83 %, vuonna 2021, 52 % ja vuonna 2023, 62 %. Käyttöasteet vaihte-

levat alueiden välillä. Suosituimmat alueet ovat täynnä, mutta osalla alueista on reilusti tilaa.

Liityntäpysäköinnin seudullisten periaatteiden mukaan maksuttomilla liityntäpysäköintialueilla käytetään 12 tunnin aikarajoitusta pysäköinnille. Seudulliset periaatteet ovat suosituksia, mutta Helsinki on noudattanut niitä. Aikarajoitus ehkäisee liityntäpysäköintipaikkojen käyttöä asukaspysäköintiin tai muihin ei toivottuihin tarkoituksiin. Useimmiten 12 tunnin aikarajoitus on riittävän pitkä työpäivän aikaiseen liityntäpysäköintiin. Kaupunkiympäristölautakunta piti kuitenkin tärkeänä, että liityntäpysäköintialueiden aikarajoitus palvelee myös yli 12 tunnin työaikoja tekeviä. Lautakunta edellytti, että periaatteiden valmistelussa otetaan huomioon poikkeuksellisen pitkiä työvuoroja tekevien ihmisten tilanne esimerkiksi pysäköinnin aikarajaa pidentämällä.

Helsinki tiivistää raskaan raideliikenteen asemien lähialueiden maankäyttöä. Nykytilanteessa asemilla on liityntäpysäköintiä ja muutakin pysäköintiä maantasossa. Maankäytön tiivistyessä maantasopysäköinti ei tilanpuutteen vuoksi ole mahdollista, jolloin liityntäpysäköinti sijoitetaan pysäköintilaitoksiin. Tällöin ongelmaksi muodostuvat suuret rakentamis- ja ylläpitokustannukset, joista liityntäpysäköijiltä perittävillä mahdollisilla maksuilla pystytään kattamaan vain pieni osa. Tämä kustannusten kohdentamisen haastavuus on noussut esiin esimerkiksi Puotilan, Itäkeskuksen ja Mellunmäen metroasemien lähialueiden kaavoituksessa ja suunnittelussa. Tällä hetkellä kyseiset liityntäpysäköintipaikat ovat maksuttomia.

Liityntäpysäköinnin periaatteiden valmistelu käynnistetään vuonna 2024. Periaatteiden valmistelu tehdään kaupunkiympäristötoimialan toimesta yhteistyössä tarvittavien tahojen kanssa. Tällä hetkellä käynnissä on esiselvitys, jossa tarkastellaan Itäkeskuksen ns. Jokerikorttelin liityntäpysäköinnin hyötyjä ja kustannuksia.

Polkupyörien liityntäpysäköintipaikkojen määrää ja laatutasoa parannetaan merkittävästi lähivuosina. Laadittavissa liityntäpysäköinnin periaatteissa on tavoitteena kuvata muun muassa ne tilanteet, joissa autoliikenteen liityntäpysäköintiä kannattaa toteuttaa laitospysäköintinä, ja miten nykyisten autojen liityntäpysäköintialueiden toimintaa tulisi kehittää.

Mikäli maksuttomasta liityntäpysäköintimahdollisuudesta päätetään luopua, piti kaupunkiympäristölautakunta tärkeänä arvioida periaatteiden valmistelun yhteydessä maksujen tarkoituksenmukaista tasoa, jotta auton jättäminen liityntäpysäköintiin on houkuttelevampi vaihtoehto kuin syvemmälle kaupunkiin autolla ajaminen.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan neljännen esityksen kokouksen asiana nro 27.

Vastaehdotus 1:

Sami Kuusela: Lisätään lausuntoehdotuksen kohdan 7 loppuun: "Kaupunkiympäristölautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että liityntäpysäköintialueiden aikarajoitus palvelee myös yli 12 tunnin työaikoja tekeviä. Lautakunta edellyttää, että periaatteiden valmistelussa otetaan huomioon poikkeuksellisen pitkiä työvuoroja tekevien ihmisten tilanne esimerkiksi pysäköinnin aikarajaa pidentämällä."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Sami Kuuselan vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Sami Kuusela: Lisätään lausuntoehdotukseen: "Mikäli maksuttomasta liityntäpysäköintimahdollisuudesta päätetään luopua, pitää kaupunkiympäristölautakunta tärkeänä arvioida periaatteiden valmistelun yhteydessä maksujen tarkoituksenmukaista tasoa, jotta auton jättäminen liityntäpysäköintiin on houkuttelevampi vaihtoehto kuin syvemmälle kaupunkiin autolla ajaminen."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Sami Kuuselan vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Juha Hietanen, liikenneinsinööri: 09 310 37120
juha.hietanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 11.10.2023 Hjelt Jenni Liityntäpysäköinnin periaatteiden valmistelun aloittaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsinki käynnistää valmistelun kaupunkitasoisten liityntäpysäköinnin periaatteiden valmisteluksi. Periaatteiden valmistelu käynnistetään kaupunkiympäristötoimialan toimesta vuonna 2024.

Vuoden 2023 maaliskuussa on valmistunut Helsingin seudun liikenteen (HSL) vetämänä Helsingin seudun liityntäpysäköinnin toimenpideohjelman päivitys. Toimenpideohjelma sisältää Helsingin liityntäpysäköintikohteet, ja Helsinki on ollut suunnitelman laadinnassa mukana.

Toimenpideohjelmassa esitetään liityntäpysäköintikohteiden nykyiset paikkamäärät (vuosi 2022) sekä tavoitteelliset paikkamäärät vuodelle 2030. Tavoitteelliset paikkamäärät perustuvat Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (HLJ 2015) asetettuun tavoitteeseen lisätä liityntäpysäköintiä seudullisesti merkittävillä liityntäpysäköintialueilla noin 6 000 autopaikalla ja noin 8 200 pyöräpaikalla vuoteen 2025 mennessä. Tavoitteessa on huomioitu jo päätetyt ja toteutettavat liityntäpysäköintipaikat. Liityntäpysäköinnin kysyntää tarkasteltiin myös liityntäpysäköintimallin avulla.

Autojen liityntäpysäköintipaikkojen kysyntä laski koronapandemian aikana. Nyt kysyntä on alkanut uudelleen kasvaa. Kysyntä voi kohdistua epätasaisesti eri alueiden välille. Lisäksi liityntäpysäköintitutkimuksen mukaan noin 12 % Helsingin liityntäpysäköintialueiden käyttäjistä eivät jatka matkaansa joukkoliikenteellä. Uuden toimenpideohjelman mukaan liityntäpysäköintipaikkojen kysyntää voi tasata maksullisuuden ja informaation avulla. Maksullisuus myös vähentää paikkojen väärinkäyttöä. Tiiviisti rakennetulla ydinalueella panostetaan pyörien liityntäpysäköintiin.

Liityntäpysäköintilaskennat tehdään kahden vuoden välein. Viimeisimmät laskennat ovat vuosilta 2021 ja 2023. Autojen liityntäpysäköinnin keskimääräiset käyttöasteet koko Helsingin osalta olivat vuonna 2019, 83 %, vuonna 2021, 52 % ja vuonna 2023, 62 %. Käyttöasteet vaihtelevat alueiden välillä. Suosituimmat alueet ovat täynnä, mutta osalla alueista on reilusti tilaa.

Liityntäpysäköinnin seudullisten periaatteiden mukaan maksuttomilla liityntäpysäköintialueilla käytetään 12 tunnin aikarajoitusta pysäköinnille. Seudulliset periaatteet ovat suosituksia, mutta Helsinki on noudattanut niitä. Aikarajoitus ehkäisee liityntäpysäköintipaikkojen käyttöä asukas-pysäköintiin tai muihin ei toivottuihin tarkoituksiin. Useimmiten 12 tunnin aikarajoitus on riittävän pitkä työpäivän aikaiseen liityntäpysäköintiin.

Helsinki tiivistää raskaan raideliikenteen asemien lähialueiden maankäyttöä. Nykytilanteessa asemilla on liityntäpysäköintiä ja muutakin py-

säköintiä maantasossa. Maankäytön tiivistyessä maantasopysäköinti ei tilanpuutteen vuoksi ole mahdollista, jolloin liityntäpysäköinti sijoitetaan pysäköintilaitoksiin. Tällöin ongelmaksi muodostuvat suuret rakentamis- ja ylläpitokustannukset, joista liityntäpysäköijiltä perittävillä mahdollisilla maksuilla pystytään kattamaan vain pieni osa. Tämä kustannusten kohdentamisen haastavuus on noussut esiin esimerkiksi Puotilan, Itäkeskuksen ja Mellunmäen metroasemien lähialueiden kaavoituksessa ja suunnittelussa. Tällä hetkellä kyseiset liityntäpysäköintipaikat ovat maksuttomia.

Liityntäpysäköinnin periaatteiden valmistelu käynnistetään vuonna 2024. Periaatteiden valmistelu tehdään kaupunkiympäristötoimialan toimesta yhteistyössä tarvittavien tahojen kanssa. Tällä hetkellä käynnissä on esiselvitys, jossa tarkastellaan Itäkeskuksen ns. Jokerikorttelin liityntäpysäköinnin hyötyjä ja kustannuksia.

Polkupyörien liityntäpysäköintipaikkojen määrää ja laatutasoa parannetaan merkittävästi lähivuosina. Laadittavissa liityntäpysäköinnin periaatteissa on tavoitteena kuvata muun muassa ne tilanteet, joissa autoliikenteen liityntäpysäköintiä kannattaa toteuttaa laitospysäköintinä, ja miten nykyisten autojen liityntäpysäköintialueiden toimintaa tulisi kehittää.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Jenni Hjelt ja 24 muuta valtuutettua ovat tehneet 11.10.2023 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Liityntäpysäköinnin periaatteiden valmistelun aloittaminen

Helsingin kaupunkistrategiassa painotetaan kestävien liikkumismuotojen käytön lisäämistä. Yksi osa kestävästä liikkumisesta on julkinen liikenne. Kaupungissa on päätetty monista toimenpiteistä, joilla pyritään lisäämään joukkoliikenteen käyttöä ja vähentämään yksityisautoilua kantakaupungin alueella. Yksi keino vähentää kantakaupunkiin suuntautuvaa yksityisautoilua on huolehtia liityntäpysäköinnin riittävydestä ja siitä, että se vastaa käyttäjien tarpeisiin.

Nykyiset liityntäpysäköintialueet Helsingissä ovat usein täynnä, eivätkä kaikki liityntäpysäköintiä tarvitsevat pääse mahdollisuutta hyödyntämään. Ongelmana liityntäpysäköinnissä on osin myös pysäköintialueen aikarajoitus. Epätyypilliset työajat ovat kasvaneet ja esimerkiksi 12 tunnin rajoitus liityntäpysäköintialueella ei mahdollista pitkiä työvuoroja tekevien vuorotyöläisten mahdollisuutta jättää auto liityntäpysäköintiin ja kulkea loppumatka julkisella liikenteellä.

30.01.2024

Asia/4

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki käynnistää valmistelun, jolla luodaan kaupunkitasoiset liityntäpysäköinnin periaatteet. Periaatteilla pyritään vastaamaan liityntäpysäköinnin määrälliseen kysyntään ja sen käytettävyyteen."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 31.1.2024 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Juha Hietanen, liikenneinsinööri: 09 310 37120
juha.hietanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 11.10.2023 Hjelt Jenni Liityntäpysäköinnin periaatteiden valmistelun aloittaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 23.01.2024 § 36